

Mana-i Harfi; Sayısız Bilinmeyenli, Sonsuzuncu Dereceden Bir Denklem

Genellikle sabit bir yapı içerisinde belirli miktarda sıvıların dolaştığı bir

beden algımız vardır. Yani çelikten bir yapı misali vücudumuzun içinde yaklaşık beş litre kan ve belirli bir miktar lenf sıvısının sürekli içinde dolaştığı katı, değişmez bir yapı gibi gözükür. Oysa bu sabit ve kararlı görüntüsünün gerisinde sürekli ve pek çok yönlerden bir değişim ve başkalaşım sergileyen girift bir yapıdır canlı bedeni. Bir taraftan ağızlar yoluyla alınan gıdaların sindirim sistemi içinde akışı ve kullanıma hazır hale gelmesi için yapılan işlemler ve parçalanmış minerallerin, vitaminlerin, yağların ve proteinlerin kana geçişi; diğer taraftan akciğerlere ritmik şekilde girip çıkması ile kana oksijen verilmesi ve kandaki karbondioksitin atılması... Derinin aheste dalgalanışı ve yaklaşık 15 günde 1 cm'lik mesafeyi katederek, bedenden artık deri hücrelerinin atılması ve kalp atışlarıyla kanın pompalanması, dolaşan kanın hücrelere ihtiyaçlarını dağıtıp, artıkları toplaması lenf dolaşımı ile yabancı unsurlara karşı bedenin savunulması ve bu sistemde lenf sıvısının dolaşması, beyin içinde ve omurilikte yavaş yavaş akışı ile beyin omirilik sıvısı ve daha pek çok ritimler, akışlar, değişimler kendi özel hızı ile yolunda ilerlerken, sürekli bir akış olduğu halde canlı bedenlerin sabit, kararlı görünümü devam eder.

Bu hali şöyle bir duruma benzetebiliriz: Bir stadyumda gösteri yapan öğrencileri hayal edelim. Bu öğrenciler sahanın ortasında bir şekil oluşturuyor olsunlar. Ancak sahanın değişik yerlerinden, farklı köşelerinden sıra ile ikişer, üçerli gruplar halinde öğrencilerin sahaya girdiklerini, farklı hızla ilerlediklerini, ortadaki şekli teşkil eden talebelerin arasına katıldıklarını ve bazı talebelerin de aynı şekilde birer, ikişer, üçer sıra halinde konvoylar oluşturup sahanın değişik köşelerinden, farklı kapılarından çıktıklarını düşünelim. Buna rağmen sahadaki şekil sabit kalsın, belirli sayıda talebelerin uzun süreli bir eğitim sonrası törenlerde oluşturdukları şekil gibi düzgün hatta daha muntazam olsun. Ayrı ayrı zamanlarda gelen sıraların giriş çıkışları sahanın ortasında hiç hissedilmesin, görülmesin.

İşte bu durum, öğrencilerin hücreleri ve çizdikleri şeklin insanı temsil ettiği basit bir örnektir. Bu misaldekenden çok daha karmaşık girişler, çıkışlar, değişimler ve başkalaşımalar yaşayan, bütün halindeki hareketlerine rağmen değişmeyen, kararlı bir beden hep vardır. O bedenin en küçük detayları ve simadaki en küçük ayrıntıları o kadar hassasiyetle korunur ki, o hızlı değişimler içinde yüzdeki ince bir nokta, küçük bir ben hayatın her döneminde saklanır.

Her insanın kemik iliğinde hem bütün kan hücrelerine dönüşebilecek hem de yalnızca belli bir kan hücresi türüne dönüşebilecek kök hücreler vardır. Bunlar zincirleme bir dizi işlem basamaklarından geçtikten sonra, vücudun ihtiyacı olan kan hücrelerinin oluşumunda hizmet görürler. Her hücrenin ortalama bir ömrü vardır. Meselâ, alyuvarlar 120 gün yaşarlar. Her hücre sürekli bir yenilenme, başkalaşma, ayrışma, değişme, farklılaşma hali sergiler. Tayin edilmiş ömrü içinde ilgili vazifeleri görür ve bedeni terkeder. Hücrelerin bu ayrı ayrı gelip-gidişleri sırasında bedenin bütünlüğünde en ufak bir farklılık olmaz.

Vücudun ihtiyaçları ile kemik iliğindeki üretim arasında muhteşem bir uyum, akıl almaz bir denge vardır. Bu dengenin bozulmasının bütün vücudu nasıl etkilediği lösemi hastalarında gözlenmektedir.

Hayat her haliyle bir dengeler, akışların oluşturduğu durgunluklar, değişimlerin oluşturduğu sabitlikler meşheridir. Bütün

bu işlerin çevrilmesinin kâinatın dengesi içinde çözümünü sayısız bilinmeyenli, sayısız değişkenli, sonsuzuncu dereceden bir denklemin çözümü gibidir.

Bir taraftan ufak tefek sürprizler dışında günlük hayatın kararlılığına, diğer taraftan bu işleyişlerin sürekli değişen, başkalaşan, ayrışan unsurlarla kuruluşuna baktığımızda bu denklemin tek çözümü var; o da Kadir-i Mutlak. Her şeye gücü yeten, her işi ayrı ayrı kontrol eden ve bütünü de bilen bir kudret ancak şu alemi bu kararlılıkla idare edebilir. Her şeyi kendi bütünlüğü içinde farklı unsurlardan mürekkep hâle getirecek ve her ayrı bütünü başka bir bütünün parçası yapacak ve bütün bunlarla birlikte kâinatın dengesini en ufak bir sarsıntı olmaksızın ayakta tutacak ancak ve ancak Kadir-i Küll-i Şey, Hâkim-i Mutlak, herşeyi kudretiyle ve rahmetiyle kuşatan Zat-ı Zülcelâl olabilir.